

TỔ CHỨC MÔI TRƯỜNG GIÁO DỤC CHO TRẺ 5 - 6 TUỔI THEO TIẾP CẬN REGGIO EMILIA Ở TRƯỜNG MẦM NON

NGUYỄN THỊ THU NGÀ
HVCH Giáo dục Mầm non K1,
Trường Đại học Hải Phòng
ĐINH THỊ LAN HƯƠNG
NGUYỄN THỊ HUỆ
Khoa Giáo dục Tiểu học và Mầm non,
Trường Đại học Hải Phòng

Nhận bài ngày 15/7/2026. Sửa chữa xong 20/8/2026. Duyệt đăng 22/8/2026.

Abstract

The Reggio Emilia approach regards the educational environment as the “third teacher” because of its important role in promoting children’s holistic development. Based on an analysis of theoretical literature on educational environment organization and the Reggio Emilia approach, this article proposes measures for organizing educational environments for children aged 5–6. These measures aim to create open, experience-rich learning environments that encourage children to actively explore, create, and collaborate. The findings contribute to strengthening the theoretical foundations of educational environment organization and provide a practical reference for preschool teachers applying the Reggio Emilia approach.

Keywords: Children aged 5–6, educational environment, environmental organization, preschools, Reggio Emilia.

1. Đặt vấn đề

Môi trường giáo dục (MTGD) không chỉ là không gian vật chất nơi diễn ra các hoạt động của trẻ hằng ngày mà còn bao gồm các yếu tố tâm lý, xã hội và văn hóa sư phạm tác động trực tiếp đến cảm xúc, hứng thú, hành vi của trẻ. Chương trình giáo dục mầm non (GDMN) hiện hành được xây dựng theo hướng mở, nhấn mạnh việc tổ chức các điều kiện giáo dục phù hợp với đặc điểm phát triển của trẻ và thực tiễn của các cơ sở GDMN. Điều đó cho thấy MTGD không chỉ là yếu tố hỗ trợ mà còn là thành tố quan trọng tham gia trực tiếp vào quá trình hình thành và phát triển nhân cách trẻ em ngay từ những năm đầu đời (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2021). Đối với trẻ 5-6 tuổi, việc tổ chức MTGD càng có ý nghĩa đặc biệt, đây là giai đoạn trẻ phát triển mạnh mẽ về nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm - xã hội và chuẩn bị cho trẻ vào lớp Một. Trong số các xu hướng GDMN hiện đại, tiếp cận Reggio Emilia được xem là một định hướng chú trọng rất nhiều đến tổ chức MTGD cho trẻ nhỏ. Tiếp cận này nhìn nhận trẻ em là chủ thể có năng lực, có khả năng kiến tạo tri thức thông qua tương tác với con người, vật liệu và không gian xung quanh. Đặc biệt, Reggio Emilia coi môi trường là “người thầy thứ ba”, có vai trò gợi mở, hỗ trợ, dẫn dắt trẻ hoạt động. Vì vậy, tổ chức MTGD theo tiếp cận Reggio Emilia không đơn thuần là sự bố trí lớp học hay sắp xếp đồ dùng, đồ chơi mà là một môi trường mở, linh hoạt, giàu học liệu tạo cơ hội cho trẻ được trải nghiệm và sáng tạo. Những quan điểm này có sự tương thích rõ rệt với yêu cầu đổi mới GDMN theo định hướng lấy trẻ làm trung tâm hiện nay (Edwards, Gandini, & Forman, 2012; Strong-Wilson & Ellis, 2007; Nguyễn Thị Thành, 2022).

Xuất phát từ yêu cầu đổi mới GDMN và những giá trị của tiếp cận Reggio Emilia. Bài báo tập trung phân tích cơ sở lý luận và đề xuất các biện pháp tổ chức MTGD cho trẻ 5-6 tuổi theo tiếp cận Reggio Emilia, góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ ở trường mầm non (MN).

Email: Huongdtl@dhhp.edu.vn

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số vấn đề lý luận về môi trường giáo dục cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non

2.1.1. Khái niệm môi trường giáo dục trong trường mầm non

Môi trường giáo dục trong GDMN được hiểu là tổng thể các điều kiện vật chất, xã hội, tâm lý và văn hóa được tổ chức một cách có chủ đích nhằm tạo cơ hội cho trẻ học tập, vui chơi, trải nghiệm và phát triển toàn diện (Nguyễn Thị Thu Hiền, 2018).

Môi trường giáo dục không chỉ bao gồm không gian lớp học, sân chơi, đồ dùng, đồ chơi mà còn bao gồm các mối quan hệ giữa trẻ với giáo viên (GV), giữa trẻ với bạn bè, giữa nhà trường với gia đình và cộng đồng. Đây là hệ thống các yếu tố có sự tác động qua lại, ảnh hưởng trực tiếp đến sự hình thành nhân cách của trẻ MN.

2.1.2. Vai trò của môi trường giáo dục đối với việc tổ chức hoạt động cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non

Môi trường giáo dục giữ vai trò quan trọng trong quá trình tổ chức các hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng và giáo dục trẻ ở trường mầm non. Theo Chương trình GDMN, giáo dục trẻ được thực hiện thông qua việc tổ chức các hoạt động đa dạng, phù hợp với đặc điểm phát triển và nhu cầu của trẻ. Trong đó, môi trường là nơi trẻ được vui chơi, trải nghiệm, khám phá và phát triển toàn diện (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2021). Vì vậy, MTGD không chỉ là điều kiện hỗ trợ mà còn là một thành tố của quá trình tổ chức hoạt động giáo dục. Đối với trẻ 5-6 tuổi, MTGD càng có ý nghĩa bởi đây là giai đoạn trẻ có nhu cầu cao về khám phá, giao tiếp, vận động và trải nghiệm.

Trước hết, MTGD là điều kiện để hiện thực hóa mục tiêu và nội dung giáo dục. Đồng thời các mối quan hệ giữa GV và trẻ, giữa trẻ với trẻ tạo cơ hội cho trẻ được giao tiếp, hợp tác và chia sẻ kinh nghiệm. Thứ hai, MTGD kích thích hứng thú, tính tích cực và tính chủ động của trẻ trong hoạt động. Môi trường có tính mở và phù hợp với đặc điểm lứa tuổi sẽ tạo nhiều cơ hội để trẻ lựa chọn, thử nghiệm, khám phá và thể hiện ý tưởng. Tác giả Đặng Lộc Thọ (2021) cho rằng, xây dựng MTGD cần hướng tới việc tạo điều kiện để trẻ được hoạt động, trải nghiệm và phát triển năng lực. Thứ ba, MTGD tạo cơ hội cho trẻ học tập thông qua trải nghiệm và tương tác xã hội. Trẻ 5-6 tuổi, việc được trực tiếp thao tác với đồ vật, tham gia các tình huống thực tiễn và tương tác với GV, bạn bè giúp trẻ tích lũy kinh nghiệm, phát triển khả năng hợp tác và giải quyết vấn đề. Việc tổ chức MTGD vì vậy cần chú trọng tạo ra các không gian và tình huống để trẻ được tham gia bằng nhiều cách khác nhau. Thứ tư, MTGD hỗ trợ GV tổ chức hoạt động một cách linh hoạt. Việc bố trí các khu vực hoạt động, học liệu và phương tiện đa dạng cho phép GV tổ chức nhiều hình thức hoạt động, đồng thời quan sát, theo dõi và điều chỉnh nhiệm vụ phù hợp với khả năng, hứng thú của trẻ. Tác giả Vũ Thúy Hoàn (2020) đã khẳng định: Việc xây dựng MTGD là một nội dung quan trọng trong tổ chức các hoạt động giáo dục ở trường mầm non. Với ý nghĩa đó, để đạt được hiệu quả giáo dục thì môi trường cần được thiết kế phù hợp với mục tiêu giáo dục và đặc điểm của trẻ.

Từ những phân tích trên cho thấy, MTGD vừa là điều kiện, vừa là phương tiện và nguồn lực hỗ trợ tổ chức hoạt động cho trẻ 5-6 tuổi. Do đó, xây dựng MTGD an toàn, thân thiện, linh hoạt và lấy trẻ làm trung tâm là cơ sở quan trọng để GV tổ chức hiệu quả các hoạt động giáo dục, đồng thời phát huy tính tích cực, chủ động cho trẻ 5-6 tuổi.

2.2. Tổ chức môi trường giáo dục cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non theo tiếp cận Reggio Emilia

2.2.1. Bản chất của tiếp cận Reggio Emilia

Bản chất của tiếp cận Reggio Emilia coi trẻ em là chủ thể tích cực, có năng lực và tham gia kiến tạo tri thức thông qua trải nghiệm. Trẻ không tiếp nhận kiến thức một cách thụ động mà chủ động đặt câu hỏi, đưa ra giả thuyết, thử nghiệm, trao đổi và tích lũy kiến thức cho bản thân (Nguyễn Thị Thành, 2022).

Có thể khái quát bản chất của tiếp cận Reggio Emilia như sau: Trẻ là trung tâm và là chủ thể của quá trình giáo dục. Trẻ được lựa chọn, giải quyết vấn đề và nắm bắt tri thức từ những trải nghiệm của mình. Tiếp cận Reggio Emilia có khái niệm - “Trăm ngôn ngữ của trẻ”. Bởi cách tiếp cận này cho rằng trẻ có

nhiều cách để thể hiện suy nghĩ và cảm xúc như lời nói, vận động, vẽ, nặn, âm nhạc, đóng vai, xây dựng, ánh sáng, vật liệu tự nhiên... Reggio Emilia chú trọng đến việc học thông qua dự án và trải nghiệm. Nội dung giáo dục thường được hình thành từ những câu hỏi, mối quan tâm và vấn đề thực tế của trẻ. Trẻ cùng GV tìm hiểu một chủ đề trong thời gian đủ dài để qua đó trẻ thể hiện khả năng quan sát, khám phá, hợp tác và giải quyết vấn đề. Tiếp cận Reggio Emilia rất chú trọng đến môi trường, môi trường là “người thầy thứ ba” bởi không chỉ là nơi diễn ra hoạt động mà trực tiếp tham gia vào quá trình giáo dục trẻ. Vai trò của GV theo tiếp cận Reggio Emilia là người đồng hành, GV không giữ vai trò truyền đạt kiến thức một chiều mà quan sát mà lắng nghe, đặt câu hỏi, gợi mở và cùng trẻ tìm kiếm câu trả lời. Ngoài ra, tiếp cận Reggio Emilia đặc biệt chú trọng đến mối quan hệ và sự hợp tác. Trẻ học thông qua tương tác và gia đình được xem là một thành tố quan trọng trong quá trình giáo dục, cùng tham gia và chia sẻ với nhà trường.

Như vậy, Reggio Emilia không phải là một phương pháp dạy học với một quy trình cố định mà là một triết lý giáo dục, trong đó cốt lõi là niềm tin vào năng lực của trẻ - tôn trọng tiếng nói và sự khác biệt của trẻ - học tập thông qua trải nghiệm, tương tác và dự án - sử dụng môi trường như một “người thầy thứ ba” và xây dựng quan hệ hợp tác giữa trẻ, GV, gia đình và cộng đồng.

2.2.2. Sự phù hợp của tiếp cận Reggio Emilia và việc tổ chức môi trường giáo dục ở trường mầm non

Tiếp cận Reggio Emilia có sự tương thích rõ nét với định hướng tổ chức môi trường GDMN lấy trẻ làm trung tâm, bởi trẻ được nhìn nhận là chủ thể có năng lực, chủ động khám phá, kiến tạo tri thức và biểu đạt suy nghĩ thông qua nhiều hình thức khác nhau. Trong tiếp cận này, môi trường không chỉ là không gian vật chất mà được xem như “người thầy thứ ba”. Vì vậy, MTGD cần được thiết kế theo hướng mở, linh hoạt, giàu tính thẩm mỹ và có khả năng thay đổi theo nhu cầu, hứng thú và quá trình khám phá của trẻ. Việc cung cấp các vật liệu đa dạng, đặc biệt là vật liệu mở và vật liệu tự nhiên tạo điều kiện để trẻ lựa chọn, thao tác, thử nghiệm, đưa ra giả thuyết và thể hiện ý tưởng theo những cách khác nhau. Đây là cơ sở để phát huy quan niệm “trăm ngôn ngữ của trẻ”, trong đó trẻ có thể biểu đạt và kiến tạo ý nghĩa thông qua ngôn ngữ nói, hình ảnh, vận động, nghệ thuật, xây dựng, âm nhạc và nhiều phương thức biểu đạt khác (Edwards et al., 2012). Đồng thời, việc tổ chức không gian theo hướng khuyến khích tương tác và hợp tác góp phần tạo nên môi trường học tập mang tính xã hội, nơi trẻ có thể chia sẻ ý tưởng, lắng nghe quan điểm của người khác và cùng nhau kiến tạo tri thức. Trong đó, GV không giữ vai trò truyền đạt kiến thức một chiều mà trở thành người quan sát, lắng nghe, đồng hành cùng trẻ để tiếp tục điều chỉnh môi trường phù hợp với như cầu của trẻ. Các nghiên cứu về môi trường Reggio Emilia cũng nhấn mạnh những đặc điểm như tính thẩm mỹ, tính minh bạch, khả năng lựa chọn, tính linh hoạt, sự hợp tác, các mối quan hệ và sự kết nối giữa không gian trong nhà với ngoài trời như những yếu tố góp phần tạo nên môi trường có giá trị giáo dục (Strong-Wilson & Ellis, 2007).

Ở Việt Nam, nghiên cứu của Lê Thị Ngọc Bích, Phan Thị Thu Hiền (2025) tiếp tục khẳng định môi trường với vai trò “người thầy thứ ba” là một trong những nội dung cốt lõi của tiếp cận Reggio Emilia. Từ những cơ sở trên có thể thấy, các nguyên tắc của Reggio Emilia có nhiều điểm tương đồng với yêu cầu xây dựng môi trường GDMN theo hướng mở, tăng cường trải nghiệm, phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo của trẻ. Tuy nhiên, việc vận dụng cần được thực hiện theo hướng chọn lọc và linh hoạt, phù hợp với mục tiêu của Chương trình GDMN, đặc điểm văn hóa - xã hội, điều kiện cơ sở vật chất và năng lực chuyên môn của GV, thay vì sao chép nguyên mẫu mô hình Reggio Emilia.

2.3. Biện pháp tổ chức môi trường giáo dục cho trẻ 5-6 tuổi theo tiếp cận Reggio Emilia ở trường mầm non

Từ những phân tích trên, trong phạm vi bài viết chúng tôi đề xuất một số biện pháp như sau:

2.3.1. Tổ chức không gian giáo dục mở, linh hoạt và giàu tính thẩm mỹ cho trẻ 5-6 tuổi

Mục tiêu: Tạo không gian giáo dục mở, linh hoạt, giàu tính thẩm mỹ, đáp ứng nhu cầu và hứng thú của trẻ. **Tạo cơ hội để trẻ chủ động lựa chọn, khám phá và tương tác.** **Nội dung và cách thực hiện:** GV xây dựng không gian trong lớp và ngoài trời thành các khu vực hoạt động như nghệ thuật, xây dựng,

khám phá, đọc sách, đóng vai và thiên nhiên. Các khu vực có ranh giới linh hoạt, dễ thay đổi theo nhu cầu và hoạt động của trẻ. Không gian được thiết kế hài hòa về ánh sáng, màu sắc, cây xanh và sử dụng sản phẩm của trẻ để tạo dấu ấn cá nhân. GV bố trí vật liệu mở, vật liệu tự nhiên và tái sử dụng an toàn, đa dạng, dễ lấy để trẻ tự lựa chọn và sử dụng theo nhiều cách. GV quan sát, ghi nhận hứng thú và hoạt động của trẻ để điều chỉnh, bổ sung không gian, vật liệu phù hợp với các chủ đề, dự án và câu hỏi nảy sinh từ trẻ. *Điều kiện thực hiện:* Bảo đảm không gian và vật liệu an toàn, vệ sinh, phù hợp với trẻ 5-6 tuổi. GV cần có năng lực quan sát, thiết kế và điều chỉnh môi trường; nhà trường tạo điều kiện về cơ sở vật chất và khuyến khích sự tham gia của cha mẹ trẻ trong việc cung cấp vật liệu phù hợp.

2.3.2. Tổ chức học liệu giáo dục phong phú, đa dạng và có tính gợi mở cho trẻ 5-6 tuổi

Mục tiêu: Tạo hệ thống học liệu phong phú, đa dạng, khuyến khích trẻ chủ động lựa chọn, thao tác, thử nghiệm và biểu đạt ý tưởng theo nhiều cách khác nhau. *Nội dung và cách thực hiện:* GV lựa chọn và sắp xếp các học liệu phù hợp với đặc điểm, nhu cầu và hứng thú của trẻ bao gồm: học liệu tự nhiên, vật liệu tái sử dụng, vật liệu mở, tranh ảnh, sách, hình ảnh, mô hình, đồ vật thật. Học liệu được bố trí ở vị trí thuận tiện, trong tầm với của trẻ. GV hạn chế sử dụng học liệu có cách thức thực hiện cố định, thay vào đó tạo cơ hội để trẻ tự khám phá và tìm ra nhiều phương án sử dụng khác nhau. Học liệu được thường xuyên bổ sung, thay đổi dựa trên chủ đề, dự án, câu hỏi và ý tưởng nảy sinh từ trẻ; đồng thời khuyến khích trẻ cùng tham gia thu thập, phân loại, sắp xếp và tạo ra học liệu. *Điều kiện thực hiện:* Học liệu phải bảo đảm an toàn, vệ sinh, phù hợp với độ tuổi và mục tiêu giáo dục. GV cần có khả năng lựa chọn, khai thác và sử dụng học liệu theo hướng mở. Nhà trường tạo điều kiện về nguồn vật liệu, kinh phí và phối hợp với cha mẹ trẻ trong việc sưu tầm, chuẩn bị các học liệu phù hợp.

2.3.3. Tổ chức môi trường giáo dục tạo cơ hội cho trẻ trải nghiệm, khám phá và lựa chọn hoạt động

Mục tiêu: Tạo môi trường thuận lợi để trẻ 5-6 tuổi được chủ động lựa chọn hoạt động, trực tiếp trải nghiệm, khám phá theo nhu cầu, hứng thú và khả năng của bản thân. *Nội dung và cách thực hiện:* GV tổ chức các khu vực gắn với những vấn đề gần gũi và hứng thú của trẻ. Bố trí học liệu, vật liệu mở và các nhiệm vụ có nhiều cách giải quyết để trẻ tự lựa chọn hoạt động, cách thức và mức độ tham gia. GV quan sát, lắng nghe, đặt câu hỏi gợi mở và hỗ trợ khi cần thiết, hạn chế áp đặt cách thực hiện hoặc cung cấp sẵn đáp án. Đồng thời, khuyến khích trẻ chia sẻ ý tưởng, hợp tác với bạn, thử nghiệm và điều chỉnh cách thực hiện. GV thường xuyên thay đổi hoạt động, học liệu và không gian dựa trên hứng thú, câu hỏi và kết quả khám phá của trẻ. *Điều kiện thực hiện:* Bảo đảm môi trường an toàn, thân thiện, đủ thời gian và không gian cho trẻ lựa chọn, trải nghiệm. Học liệu đa dạng, phù hợp với độ tuổi và mục tiêu giáo dục. GV cần có năng lực quan sát, lắng nghe, gợi mở và tôn trọng sự lựa chọn của trẻ; nhà trường tạo điều kiện về cơ sở vật chất và thời gian để tổ chức các hoạt động trải nghiệm.

2.3.4. Tổ chức môi trường giáo dục hỗ trợ trẻ giao tiếp, hợp tác và biểu đạt sáng tạo

Mục tiêu: Tạo môi trường khuyến khích trẻ 5-6 tuổi giao tiếp, chia sẻ ý tưởng, hợp tác với bạn và biểu đạt suy nghĩ, cảm xúc bằng nhiều hình thức khác nhau. *Nội dung và cách thực hiện:* GV bố trí không gian và hoạt động tạo cơ hội cho trẻ tương tác theo nhóm nhỏ và nhóm lớn. Cung cấp đa dạng vật liệu và phương tiện biểu đạt như tranh ảnh, đất nặn, màu vẽ, vật liệu tự nhiên, âm nhạc, vận động, đóng vai và xây dựng để trẻ tự lựa chọn cách thể hiện ý tưởng. GV lắng nghe, đặt câu hỏi gợi mở, khuyến khích trẻ trình bày và tôn trọng các cách biểu đạt khác nhau. Đồng thời trưng bày, chia sẻ sản phẩm và quá trình hoạt động của trẻ để tạo cơ hội cho trẻ giới thiệu, nhận xét và phát triển ý tưởng. *Điều kiện thực hiện:* Môi trường cần an toàn, thân thiện, tôn trọng sự khác biệt và bảo đảm mọi trẻ đều có cơ hội tham gia. GV cần có kỹ năng tổ chức hoạt động nhóm, hỗ trợ giao tiếp và khuyến khích trẻ biểu đạt sáng tạo; nhà trường tạo điều kiện về không gian, học liệu và thời gian cho các hoạt động hợp tác.

2.3.5. Phối hợp với các lực lượng giáo dục trong tổ chức môi trường giáo dục cho trẻ 5-6 tuổi theo tiếp cận Reggio Emilia

Mục tiêu: Huy động sự tham gia của GV, nhà trường, cha mẹ trẻ và cộng đồng trong xây dựng MTGD, tạo sự thống nhất và tăng cường nguồn lực hỗ trợ trẻ học tập, trải nghiệm theo tiếp cận Reggio Emilia.

Nội dung và cách thực hiện: GV chủ động phối hợp với cha mẹ trẻ trong việc trao đổi thông tin về nhu cầu, hứng thú và khả năng của trẻ. Vận động cha mẹ cùng sưu tầm vật liệu và tham gia xây dựng, bổ sung MTGD cùng nhà trường. Nhà trường tạo điều kiện về cơ sở vật chất, thời gian và nguồn lực. Tổ chức các buổi chia sẻ, trao đổi chuyên môn để GV thống nhất cách tổ chức môi trường theo hướng lấy trẻ làm trung tâm. Đồng thời, tăng cường kết nối với cộng đồng, các tổ chức và cá nhân để khai thác nguồn học liệu, không gian và trải nghiệm thực tế cho trẻ. Quá trình phối hợp cần được thực hiện thường xuyên, trên cơ sở tôn trọng vai trò, khả năng đóng góp của từng lực lượng và hướng tới lợi ích của trẻ. **Điều kiện thực hiện:** Cần có sự quan tâm, chỉ đạo của nhà trường, sự chủ động của GV, sự đồng thuận phối hợp của cha mẹ trẻ và cộng đồng. Các nguồn lực huy động phải bảo đảm an toàn, phù hợp với mục tiêu giáo dục và điều kiện thực tế; đồng thời duy trì cơ chế trao đổi thông tin thường xuyên giữa các lực lượng giáo dục.

3. Kết luận

Tổ chức MTGD cho trẻ 5-6 tuổi theo tiếp cận Reggio Emilia là hướng tiếp cận phù hợp với quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm và yêu cầu đổi mới GDMN hiện nay. Với quan niệm trẻ là chủ thể tích cực, có năng lực kiến tạo tri thức và môi trường là “người thầy thứ ba”, tiếp cận Reggio Emilia tạo cơ sở để xây dựng MTGD mở, linh hoạt, giàu tính thẩm mỹ và trải nghiệm. Trong đó trẻ được chủ động lựa chọn, khám phá, tương tác, hợp tác và biểu đạt ý tưởng bằng nhiều hình thức. Trên cơ sở phân tích đặc trưng của tiếp cận Reggio Emilia, bài viết đề xuất 5 biện pháp gồm: Tổ chức không gian giáo dục mở, linh hoạt và giàu tính thẩm mỹ. Tổ chức học liệu phong phú, đa dạng và có tính gợi mở. Tổ chức môi trường tạo cơ hội cho trẻ trải nghiệm, khám phá và lựa chọn hoạt động. Tổ chức môi trường hỗ trợ trẻ giao tiếp, hợp tác và biểu đạt sáng tạo. Phối hợp với các lực lượng giáo dục trong việc tổ chức môi trường. Các biện pháp có mối quan hệ bổ trợ, tạo thành một hệ thống thống nhất nhằm phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và khả năng tự học của trẻ. Tuy nhiên, vận dụng tiếp cận Reggio Emilia trong các trường mầm non tại Việt Nam hiện nay cần được thực hiện theo hướng chọn lọc linh hoạt, phù hợp với mục tiêu của Chương trình GDMN, đặc điểm văn hóa, điều kiện cơ sở vật chất và năng lực chuyên môn của GV. Việc triển khai hiệu quả không nằm ở sự sao chép mô hình mà ở khả năng vận dụng những giá trị cốt lõi của Reggio Emilia vào điều kiện thực tiễn.

Tài liệu tham khảo

- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021). *Văn bản hợp nhất số 01/VBHN-BGDĐT, ngày 13/4/2021 ban hành Chương trình giáo dục mầm non*.
- Đặng Lộc Thọ (2021). Xây dựng môi trường giáo dục lấy hoạt động của trẻ làm trung tâm theo yêu cầu phát triển năng lực trong bối cảnh hiện nay. *Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Thủ đô Hà Nội: Khoa học Xã hội và Giáo dục*, số 52, tháng 7, tr. 37-48.
- Edwards, C., Gandini, L., & Forman, G. (Eds.). (2012). *The Hundred Languages of Children: The Reggio Emilia Experience in Transformation* (3rd ed.). Santa Barbara, CA: Praeger.
- Lê Thị Ngọc Bích, Phan Thị Thu Hiền (2025). Môi trường là “người giáo viên thứ ba” trong cách tiếp cận Reggio Emilia: Nguyên lý giáo dục, vai trò và tiêu chí thiết kế. *Tạp chí Giáo dục*, tập 25 (Số đặc biệt 8), tháng 9, tr. 93-99.
- Nguyễn Thị Thành (2022). Giới thiệu hướng tiếp cận Reggio Emilia và ứng dụng trong bối cảnh đổi mới giáo dục mầm non tại Việt Nam. *Tạp chí Giáo dục*, 22(6), 20-25.
- Strong-Wilson, T., & Ellis, J. (2007). Children and place: Reggio Emilia's environment as third teacher. *Theory Into Practice*, 46(1), 40-47.
- Vũ Thủy Hoàn (chủ biên, 2020). *Giáo trình Xây dựng môi trường giáo dục trong trường mầm non*. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.